

**UCHWAŁA NR XXII/284/2020
RADY MIEJSKIEJ W SUWAŁKACH**

z dnia 27 maja 2020 r.

w sprawie przyjęcia "Programu szczepień przeciwko wirusowi brodawczaka ludzkiego dla mieszkanek Suwałk"

Na podstawie art. 7 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 713) oraz art. 7 ust. 1 pkt 1 i art. 48 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1373, poz. 1078, poz. 1394, poz. 1590, poz. 1694, poz. 1726, poz. 1818, poz. 1905 i poz. 2473 z 2020 r. poz. 695 z 2014 r. poz. 1138 oraz z 2018 r. poz. 2429) Rada Miejska w Suwałkach uchwała, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się do realizacji w roku 2020 i 2021 "Program szczepień przeciwko wirusowi brodawczaka ludzkiego dla mieszkanek Suwałk", zwany dalej Programem, stanowiący załącznik do uchwały.

§ 2. Program obejmuje populację dziewcząt posiadających Suwalską Kartę Mieszkańca, urodzonych w latach 2006 i 2007.

§ 3. 1. Na pokrycie kosztów realizacji Programu przeznacza się w budżecie Miasta Suwałk, zgodnie z „Wieloletnią Prognozą Finansową Miasta Suwałki na lata 2020 - 2040”, środki finansowe w łącznej kwocie 190.000 zł.

2. W przypadku zwiększonego zainteresowania szczepieniami dopuszcza się możliwość zwiększenia środków finansowych przeznaczonych na realizację zadania.

§ 4. Zobowiązuje się Prezydenta Miasta Suwałk do przedłożenia informacji o liczbie zrealizowanych szczepień i kosztach realizacji Programu.

§ 5. Z dniem wejścia w życie niniejszej uchwały traci moc uchwała nr X/120/2019 Rady Miejskiej w Suwałkach z dnia 29 lipca 2019 r. w sprawie przyjęcia "Programu szczepień przeciwko wirusowi brodawczaka ludzkiego dla mieszkanek Suwałk".

§ 6. Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Suwałk.

§ 7. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Miejskiej
w Suwałkach

Zdzisław Przelomiec

Program szczepień przeciwko wirusowi brodawczaka ludzkiego dla mieszkanki Suwałk.

Rak szyjki macicy to trzeci po raku trzonu macicy i jajnika nowotwór atakujący narządy rodne kobiet. Polska należy do krajów o średniej częstości występowania zachorowań na raka szyjki macicy. Wskaźniki epidemiologiczne różnią się w zależności od wieku pacjentek. W populacji młodych kobiet (od 20 do 44 roku życia) rak szyjki macicy odpowiada za 8% zachorowań oraz 11% zgonów nowotworowych.

Każdego roku około 3000 kobiet dowiaduje się, że ma raka szyjki macicy. Według danych Krajowego Rejestru Nowotworów w 2017 r. zarejestrowano 2502 zachorowania, zmarło 1609 kobiet (w 2016 r. odnotowano 2622 zachorowania i 1570 zgonów). W województwie podlaskim było to odpowiednio 95 zachorowań i 50 zgonów (w 2016 r. 93 zachorowania i 43 zgony).

Rak szyjki macicy stanowi czwartą w kolejności przyczynę zgonów wśród kobiet wywołanych chorobami nowotworowymi.

Każdego roku wirus HPV na całym świecie powoduje ok. 595 000 nowych przypadków raka szyjki macicy, sromu, pochwy i odbytu. Z powodu raka szyjki macicy na świecie umiera 260 000 kobiet. Ponad 80% wszystkich zachorowań występuje w krajach rozwijających się.¹⁾

Zaledwie 27% Polek robi badania cytologiczne. Polska ma jedno z najwyższych wskaźników zachorowań i umieralności z powodu nowotworów złośliwych szyjki macicy w Europie.²⁾

Rak szyjki macicy jest wywołany przez onkogenne wirusy brodawczaka ludzkiego (HPV). Związek między wirusem HPV i tym nowotworem jest co najmniej 10 razy silniejszy niż związek palenia papierosów i raka płuca. Infekcja HPV przytrafia się niemal każdemu, kto prowadzi życie seksualne.³⁾ Rak szyjki macicy rozwija się bezboleśnie i długo. Przez wiele lat może nie dawać żadnych objawów. Nie jest chorobą dziedziczną czy też uwarunkowaną genetycznie.

Istnieje wiele typów wirusa HPV, ale tylko niektóre z nich są rakotwórcze i wywołują raka szyjki macicy. Wszystkie kobiety, które rozpoczęły życie seksualne, mogą mieć kontakt zarówno z typami HPV niskiego ryzyka, jak również z tymi najgroźniejszymi.

Australijscy naukowcy poinformowali, że dzięki szczepionce zachorowalność na raka szyjki macicy spadła o połowę. Ten kraj jako pierwszy wprowadził bezpłatne szczepienia przeciwko temu wirusowi.⁴⁾

Warto podkreślić, że badania cytologiczne nie dają 100% pewności wykrywania wczesnych faz rozwoju raka. Szczepionki przeciwko wirusom HPV zapobiegają zakażeniu, optymalny wiek na uodpornienie to 10 - 15 lat. Skuteczność szczepionek w tym wieku w zapobieganiu wystąpienia dysplazji szyjki macicy przekracza 90%.⁵⁾

1. Podstawa prawna Programu

Podstawę prawną Programu stanowi art. 7 ust. 1 pkt 1 oraz art. 48 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, zgodnie z którym do zadań własnych gminy należy zapewnienie równego dostępu do świadczeń opieki zdrowotnej, a w szczególności opracowanie i realizacja oraz ocena efektów programów zdrowotnych wynikających z rozpoznanych potrzeb i stanu zdrowia mieszkańców gminy.

W ramach Programu zakłada się:

- a) prowadzenie akcji informacyjno - edukacyjnej wśród rodziców dziewczynek uczestniczących w Programie, przy czym - ze względu na sytuację epidemiczną - dopuszcza się jej realizację poprzez elektroniczne przesłanie materiałów rodzicom uprawnionym do szczepień dziewcząt,
- b) prowadzenie szczepień profilaktycznych przeciwko wirusowi brodawczaka ludzkiego wśród dziewcząt posiadających Suwalską Kartę Mieszkańca, które w 2019 r. ukończyły 12 i 13 lat (roczniki 2006 i 2007).

2. Cel Programu

Głównym celem Programu jest zapobieganie zachorowaniom na raka szyjki macicy wśród mieszkank Suwałk poprzez wykonanie szczepień ochronnych dziewczynkom, które w 2019 r. ukończyły 12 i 13 lat. Ponadto realizacja Programu ma na celu uświadomienie społeczności lokalnej poprzez edukację rodziców, znaczenia pierwotnej profilaktyki raka szyjki macicy oraz w późniejszym etapie badań cytologicznych.

3. Beneficjenci Programu

Beneficjentami końcowymi Programu są dziewczęta posiadające Suwalską Kartę Mieszkańca. Programem zostaje objęta populacja dziewcząt, urodzonych w latach 2006 i 2007. Objęcie szczepieniami dwóch roczników dziewcząt jest konieczne ze względu na brak dostępności szczepionek przeciwko wirusowi brodawczaka ludzkiego w 2019 roku i w związku z tym brak możliwości realizacji Programu w 2019 roku.

4. Sposób realizacji i finansowania Programu

Organem przygotowującym i koordynującym Program jest Prezydent Miasta Suwałk.

Realizatorzy Programu - podmioty upoważnione na podstawie odrębnych przepisów do świadczenia usług zdrowotnych, posiadające punkty szczepień na terenie Miasta Suwałk, które zostaną wyłonione w drodze konkursu ofert.

Realizacja Programu będzie polegać na:

- przeprowadzeniu akcji informacyjno - edukacyjnej, przy czym - ze względu na sytuację epidemiczną - dopuszcza się jej realizację poprzez elektroniczne przesłanie materiałów rodzicom uprawnionym do szczepień dziewcząt,
- uzyskaniu pisemnej zgody od rodzica lub opiekuna prawnego na wykonanie cyklu szczepień,
- badaniu lekarskim i kwalifikacji do szczepienia,
- wykonaniu pełnego cyklu szczepień,
- dokonaniu stosownych wpisów potwierdzających wykonanie szczepień w dokumentacji medycznej.

Koszt szczepienia jest w 100% finansowany z budżetu miejskiego dla dziewcząt, które zgłoszą chęć uczestniczenia w programie i spełniają warunek określony w pkt 3 niniejszego załącznika do uchwały.

5. Dane ze szczepień przeprowadzonych w latach 2012 - 2019:

	2012 r	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Liczba osób uprawnionych do szczepień	359 osób	szczepień nie przeprowadzono - na ogłoszony konkurs nie wpłynęła żadna oferta	746 osób	382 osoby	348 osoby	667 osób	334	Szczepień nie przeprowadzono - w związku z niedostępnością szczepionek na rynku Polskim. Na ogłoszony konkurs nie wpłynęła żadna oferta
Kwota zarezerwowana na szczepienia (w zł)	30.000		84.175	45.000	45.000	80.000	40.000	
Kwota wydana na szczepienia (w zł)	26.565		84.175	38.702	29.285	46.125	23.940 zł	
Liczba osób zaszczepionych /	82 / 32		223 / 89	105 / 36	61 / 28	91 / 91	57	

w tym bezpłatnie								
Koszt udzielenia usługi medycznej (szczepionka + badanie i iniekcja)	420 zł		480 zł	480 zł	570 zł	13 - latki - 615 zł 12 - latki - 410 zł	420zł	

6. Osoby uprawnione do skorzystania ze szczepień w ramach Programu.

Do skorzystania ze szczepień uprawnionych będzie około 747 dziewcząt.

¹⁾ <http://szczepienia.pzh.gov.pl/szczepionki/hpv/3/#jak-czesto-rak-szyjki-macicy-wystepuje-u-kobiet-w-polsce> - dostęp 29.04.2019

²⁾ <http://onkologia.org.pl/cytologia/>

³⁾ onkologia.org.pl/cytologia/

⁴⁾ <http://www.rynekzdrowia.pl/Serwis-Szczepienia/Australia-liczba-zachorowan-na-raka-szyjki-macicy-spadla-o-polowe-dzieki-szczepieniom,165145,1018.html>

⁵⁾ Źródło: informacja Przewodniczącego Polskiego Towarzystwa Wakcynologii, prof. dr hab. med. Jacka Wysockiego z 14 marca 2008 r.

UZASADNIENIE

do uchwały Rady Miejskiej w Suwałkach w sprawie przyjęcia "Programu szczepień przeciwko wirusowi brodawczaka ludzkiego dla mieszkanek Suwałk".

Miasto Suwałki w 2010 roku rozpoczęło realizację programu zdrowotnego polegającego na objęciu szczepieniami przeciwko rakowi szyjki macicy dziewczynek – mieszkanek Suwałk. Zgodnie z § 5 uchwały nr XLI/375/09 Rady Miejskiej w Suwałkach z 25 listopada 2009 roku, która wprowadzała realizację ww. Programu w 2010 roku, istnieje możliwość przedłużenia jego realizacji na kolejne lata.

Rada Miejska w Suwałkach uchwałą nr X/120/2019 z dnia 29 lipca 2019 roku przyjęła uchwałę dotyczącą realizacji w 2020 r. Programu szczepień przeciwko wirusowi brodawczaka ludzkiego dla mieszkanek Suwałk. Podjęta uchwała zakładała realizację akcji edukacyjnej i szczepień dwóch roczników dziewcząt - urodzonych w 2006 i 2007 r. - przeznaczając jednocześnie na ten cel 190.000 zł w 2020 r. Jednakże jeszcze na początku marca br. Miasto posiadało informację o braku szczepionek na polskim rynku co powodowało bezzasadność ogłaszania konkursu mającego wyłonić realizatora ww. programu. Obecnie posiadamy wiadomość o możliwości pozyskania szczepionki Gardasil, lecz w wersji chroniącej jedynie przed 4 typami wirusa HPV tzw. czterowalentnej (Gardasil-4), która przestała być już produkowana, ale jej producent posiada możliwości udostępnienia ograniczonej ilości szczepionek tego typu pozwalające mieć nadzieję na przeprowadzenie szczepień dla zainteresowanych osób z dwóch roczników dziewcząt (biorąc pod uwagę procent dotychczasowej zaszczepialności w granicach od 14% do 30% osób uprawnionych).

Obecna sytuacja epidemidemiczna utrudnia przeprowadzenie przewidzianej w programie z lipca 2019 r. akcji edukacyjnej. Dodatkowo schemat podawania szczepionki Gardasil-4 jest inny od oczekiwanej szczepionki Gardasil-9 chroniącej przed 9 typami wirusa HPV, która zgodnie z komunikatami producenta od 2020 r. miała być jedyną dostępną na polskim rynku. W przypadku planowanego wcześniej zaszczepienia Gardasil-9 wszystkie dziewczęta miały przyjąć jedynie 2 dawki szczepionki. Natomiast w przypadku Gardasil -4 dziewczęta z rocznika 2006 muszą przyjąć 3 dawki szczepionki. Opóźnienie w rozpoczęciu realizacji szczepień spowodowane pandemią i brakiem szczepionek na polskim rynku oraz inny schemat podawania szczepień powoduje konieczność dokonania zmian w zapisach przyjętego Programu i umożliwienie jego realizacji w trakcie trwania dwóch lat budżetowych. Zakładając rozpoczęcie realizacji programu we wrześniu 2020 roku, dziewczęta, które będą objęte 3 - dawkowym schematem szczepień w 2020 r. przyjmą dwie dawki szczepionki. Natomiast dziewczęta, które będą szczepione tylko 2 dawkami, w 2020 r. przyjmą jedną dawkę. Ostatnia

dawka szczepionki dziewczętom z dwóch roczników podana zostanie na przełomie marca i kwietnia 2021 r.

Mając na uwadze powyższe, projekt uchwały zakłada realizację szczepień w latach 2020 - 2021 oraz możliwość przeprowadzenia akcji edukacyjnej poprzez elektroniczne przesłanie materiałów rodzicom uprawnionym do szczepień dziewcząt. Projekt uchwały tożsamo do Programu przyjętego przez Radę Miejską w Suwałkach w lipcu 2019 roku zakłada zaszczepienie dwóch roczników dziewcząt tj. urodzonych w 2006 i 2007 r. Jest to spowodowane ograniczoną dostępnością szczepionek przeciwko wirusowi brodawczaka ludzkiego na rynku polskim w 2019 roku, a co za tym idzie nie było możliwości realizacji „Programu szczepień przeciwko wirusowi brodawczaka ludzkiego dla mieszkanek Suwałk” w 2019 roku. Ogłoszono wprawdzie konkurs ofert mający na celu wyłonienie realizatora, jednakże w terminie wskazanym w ogłoszeniu nie wpłynęła żadna oferta. Z informacji uzyskanych przez suwalski samorząd wynikało, że nastąpił gwałtowny wzrost zainteresowań szczepionkami z uwagi na wprowadzenie w innych krajach narodowych programów szczepień.

W latach 2020 - 2021 roku do Programu będzie mogło przystąpić około 747 dziewcząt, które w 2019 roku ukończyły 12 i 13 lat - roczniki 2006 i 2007. Na realizację szczepień z uwagi na dotychczasowe zainteresowanie szczepieniami przeznacza się, zgodnie z „Wieloletnią Prognozą Finansową Miasta Suwałki na lata 2020 - 2040” środki finansowe w łącznej kwocie 190.000 zł.

Projekt uchwały dopuszcza również zwiększenie środków finansowych na realizację ww. Programu w przypadku większej od prognozowanych liczby chętnych.